

T.C.
ESKİŞEHİR
1. İDARE MAHKEMESİ
ESAS NO : 2020/594
KARAR NO : 2021/324

DAVACI : ESKİŞEHİR BİLECİK TABİP ODASI BAŞKANLIĞI

VEKİLLERİ : AV. [REDACTED], AV. [REDACTED]
-[UETS'de Kayıtlıdır]-

DAVALI : ESKİŞEHİR VALİLİĞİ

VEKİLLERİ : AV. [REDACTED], AV. [REDACTED]
-[UETS'de Kayıtlıdır]-

DAVANIN ÖZETİ : Davacı tarafından, Eskişehir Şehir Hastanesi personelinin mesai takibi için giriş ve çıkışlarda fotoğraf çekilmesi uygulamasının kaldırılması talebiyle yapılan başvurunun reddine ilişkin 20/08/2020 tarih ve 3598 sayılı Eskişehir Şehir Hastanesi Başhekimliği işleminin; hekimlerin görevlerinin süreyle bağlı olmadığı, çoğu zaman ve genellikle mesai saatleri dışında fazla çalışma yaptıkları, girişlerde manyetik kart okutulması yanında fotoğraflama yapılması gerektirecek bir zaruretin bulunmadığı, çekilen fotoğrafların kişisel veri niteliğinde olduğu, işlenebilmesinin ancak kanunda açık düzenleme bulunması yahut ilginin açık rızası bulunması halinde mümkün olduğu, mesai takibi için kişisel verilerin işlenmesine cevaz veren açık bir düzenleme bulunmadığı gibi idare tarafından ilgililerin açık rızasının alınmadığı, bahse konu verilerin temel hak ve özgürlüklerden olduğundan Anayasanın 13. maddesi gereği sınırlandırılmasının ancak kanunla olabileceği, uygulamanın amaçla bağlantılı olmakla beraber sınırlı ve ölçülü olmadığı, uygulamanın gereklilik arz etmediği, benzer mahiyetli işlemlere karşı yapılan başvuru üzerine veri koruma hukukuna aykırı olduğuna yönelik Kişisel Verileri Koruma Kurulu ve Danıştay kararları bulunduğu, manyetik kartın sahibince okutulup okutulmadığının hazır bulunan güvenlik görevlisi tarafından kontrol ve tespit edildiği, toplu kart okutulduğu iddiasının dayanaksız olduğu, münferit olayların genele mal edilemeyeceği ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Eskişehir Şehir Hastanesinde çok sayıda personelin bulunduğu, giriş sırasında manyetik giriş kartlarının toplu şekilde okutulması gibi durumlarla karşılaşıldığı, personelden kimin hangi saatte hastanede bulunduğu tespiti açısından önem arz ettiği, sağlık hizmetinin etkin yürütülebilmesinin personelin tam vaktinde yerinde olmasıyla sağlanabileceği, hekimler dışındaki sağlık personelinin de ilave çalışma yaptığı, hekimlerin de 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi olduğu, eşitlik ilkesi gereği tüm personelin bu uygulama kapsamında bulunduğu, 6698 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesiyle birlikte kişisel verilerin işlenmesi hususunun yasal dayanağa kavuştuğu, mevcut uygulamanın amaçla bağlantılı olması yanında sınırlı ve ölçülü olduğu, halihazırda her bir noktada bulunan kamera ile görüntüler kayıt altına alındığı nazara alındığında kişisel verilerin işlenmesi konusunda ilave bir işlem olarak nitelenemeyeceği, kişisel verilerin 'amaçla sınırlılık ilkesi'nin bir gereği olarak işlendikleri amaç için gerekli olan süreye uygun muhafaza edildiği, 'ESKSB 01 sunucusunun yedekleme planı' başlıklı evrakta belirtildiği gibi verilerin belli aralıklarla silindiği belirtilerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Eskişehir 1. İdare Mahkemesi'nce, duruşma için önceden belirlenen 31/03/2021 günü saat 10:00'da davacı vekilleri ile davalı vekili Av. [REDACTED]'nin katılımıyla açılan duruşmada taraflara usulüne göre söz verilip açıklamaları dinlendikten sonra oturum sona erdirilerek gereği görüldü:

T.C.
ESKİŞEHİR
1. İDARE MAHKEMESİ
ESAS NO : 2020/594
KARAR NO : 2021/324

Dava; davacı tarafından, Eskişehir Şehir Hastanesi personelinin mesai takibi içib giriş ve çıkışlarda fotoğraf çekilmesi uygulamasının kaldırılması talebiyle yapılan başvurunun reddine ilişkin 20/08/2020 tarih ve 3598 sayılı Eskişehir Şehir Hastanesi Başhekimliği işleminin iptali istemiyle açılmıştır.

Anayasa'nın "Devletin temel amaç ve görevleri" başlıklı **5. maddesinde** "Devletin temel amaç ve görevleri, Türk milletinin bağımsızlığını ve bütünlüğünü, ülkenin bölünmezliğini, Cumhuriyeti ve demokrasiyi korumak, kişilerin ve toplumun refah, huzur ve mutluluğunu sağlamak; kişinin temel hak ve hürriyetlerini, sosyal hukuk devleti ve adalet ilkeleriyle bağdaşmayacak surette sınırlayan siyasal, ekonomik ve sosyal engelleri kaldırmaya, insanın maddi ve manevi varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamaya çalışmaktır."; "Temel hak ve hürriyetlerin niteliği" başlıklı **12. maddesinde**, "Herkes, kişiliğine bağlı, dokunulmaz, devredilmez, vazgeçilmez temel hak ve hürriyetlere sahiptir. Temel hak ve hürriyetler, kişinin topluma, ailesine ve diğer kişilere karşı ödev ve sorumluluklarını da ihtiva eder."; "Temel hak ve hürriyetlerin sınırlanması" başlıklı **13. maddesinde**, "Temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve lâik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz." hükümlerine yer verilmiştir.

07/04/2016 tarihli ve 29677 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununun “Tanımlar” başlıklı **3. maddesinde** “kişisel veri”nin, kimliği belirli veya belirlenebilir gerçek kişiye ilişkin her türlü bilgi; “veri sorumlusu”nun kişisel verilerin işleme amaçlarını ve vasıtalarını belirleyen, veri kayıt sisteminin kurulmasından ve yönetilmesinden sorumlu olan gerçek veya tüzel kişi; “kişisel verilerin işlenmesi”nin ise kişisel verilerin tamamen veya kısmen otomatik olan ya da herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla elde edilmesi, kaydedilmesi, depolanması, muhafaza edilmesi, değiştirilmesi, yeniden düzenlenmesi, açıklanması, aktarılması, devralınması, elde edilebilir hale getirilmesi, sınıflandırılması ya da kullanılmasının engellenmesi gibi veriler üzerinde gerçekleştirilen her türlü işlem olarak tanımlandığı, “Genel İlkeler” başlıklı **4. maddesinde** kişisel verilerin işlenmesinde işlendikleri amaçla bağlantılı, sınırlı ve ölçülü olma ilkesine yer verildiği, **7. maddesinde** bu Kanun ve ilgili diğer kanun hükümlerine uygun olarak işlenmesine rağmen, işlenmesini gerektiren sebeplerin ortadan kalkması halinde kişisel verilerin silinmesi, yok edilmesi veya anonim hale getirilmesi suretiyle imha edilmesinin zorunlu olduğu kuralına yer verildiği, **28. maddesinin 1. fıkrasında** Kanun hükümlerinden tam olarak istisna tutulan hallerin sayıldığı, aynı maddenin **2. fıkrasında ise** "a) Kişisel veri işlemenin suç işlenmesinin önlenmesi veya suç soruşturması için gerekli olması. b) İlgili kişinin kendisi tarafından alenileştirilmiş kişisel verilerin işlenmesi. c) **Kişisel veri işlemenin kanunun verdiği yetkiye dayanarak görevli ve yetkili kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarınca, denetleme veya düzenleme görevlerinin yürütülmesi ile disiplin soruşturma veya kovuşturması için gerekli olması.** ç) Kişisel veri işlemenin bütçe, vergi ve mali konulara ilişkin olarak Devletin ekonomik ve mali çıkarlarının korunması için gerekli olması." halleri için kısmi istisna tanındığı, bu hallere yönünden Kanunun amacına ve temel ilkelerine uygun ve orantılı olmak kaydıyla veri sorumlusunun aydınlatma yükümlülüğünü düzenleyen 10 uncu, zararın giderilmesini talep etme hakkı hariç, ilgili kişinin haklarını düzenleyen 11 inci ve Veri Sorumluları Siciline kayıt yükümlülüğünü düzenleyen 16 ncı maddelerinin uygulanmayacağı kuralına yer verildiği görülmektedir.

Dava dosyasının incelenmesinden; Eskişehir Şehir Hastanesi çalışanlarının mesai takibinin yapılabilmesi amacıyla giriş ve çıkışlarda fotoğraflarının çekildiği, davacı oda tarafından, 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununa göre biyometrik verilerin işlenmeyeceği ve açık rıza

T.C.
ESKİŞEHİR
1. İDARE MAHKEMESİ
ESAS NO : 2020/594
KARAR NO : 2021/324

bulunmaksızın işlenmesinin yasak olduğu iddiasına binaen söz konusu uygulamaya son verilmesi talebiyle başvuruda bulunulduğu, mezkur istem üzerine yapılan değerlendirme neticesinde personelin giriş ve çıkış saatinde tanıtım kartını okuttuğu zaman o anın fotoğrafını çekilmekte olduğu, yüz algılamaya dayalı çekilen fotoğrafın biyometrik ve/veya kimlik tanıma işlemi olmadığı yönünde 20/08/2020 tarih ve 3598 sayılı Eskişehir Şehir Hastanesi Başhekimliği işleminin tesis edildiği, anılan işlemin iptali istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Bakılan uyuşmazlıkta; mesai giriş ve çıkışlarında personel tarafından manyetik kartın okutulması sırasında fotoğraflama yapılmak suretiyle çalışanların takip ve kontrolü gerçekleştirildiği, yüz tanıma yönteminin değil, yüz algılamaya dayalı fotoğraflama işlemi yapıldığından uygulamanın biyometrik kişisel veri işlenmesi niteliğinde olmadığı gerekçesiyle işlem tesis edildiği anlaşılmakla birlikte; çekilen fotoğrafların 6698 sayılı Kanunda yapılan tanıma göre kişisel veri olduğu hususunda tereddüt bulunmadığından, uygulamanın biyometrik veri işlenmesi mahiyetinde olup olmadığı ve konu hakkında özel nitelikli kişisel verilerin işlenme şartlarının bulunup bulunmadığı hususundan önce ihtilafın çözümünün kişisel verilerin işlenmesine ilişkin genel esaslar çerçevesinde ele alınması gerekmektedir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 99 ve devam eden maddelerinde, Devlet memurlarının çalışma saatleri ile günlük çalışma saatlerinin başlama ve bitme saatlerinin tespitine yönelik düzenlemelere yer verilmiş olmakla birlikte, kamu görevlilerinin mesaiye devam durumlarının kontrolü konusunda ayrıntılı bir yasal düzenleme mevzuatımızda bulunmamakta ise de, idarelerce, gelişen teknolojinin kamu hizmetlerinin etkin ve verimli yürütülmesini kolaylaştırıcı etki sağlaması amacıyla, kamu kesiminde kullanılmaya başlamasını doğal karşılamak gerekmekte, buna karşılık, teknolojik imkânlar kullanılarak kişisel verilerin kayıt altına alınması ve işlenmesi uygulamasının yukarıda belirtilen düzenlemelere uygun olması zorunludur.

İşlendikleri amaçla bağlantılı, sınırlı ve ölçülü olma ilkesi çerçevesinde işlenen verilerin belirlenen amaçların gerçekleştirilebilmesine **elverişli olması**, amacın gerçekleştirilmesi ile ilgili olmayan veya ihtiyaç duyulmayan kişisel verilerin işlenmesinden kaçınılmasının gerektiği; **ölçülülük ilkesinin ise**, veri işleme faaliyeti ile gerçekleştirilmesi istenen amaç arasında makul bir dengenin kurulması, diğer bir ifadeyle veri işlemenin amacı gerçekleştirecek ölçüde olması gerektiğine işaret ettiği; bu kapsamda, kişisel veri işleme faaliyetinin gerçekleşmesi için gerekli olmayan kişisel verilerin toplanmaması ve/veya işlenmemesi gerektiği, veri sorumlusunun amacı çerçevesinde, ölçülülük ilkesine uygun olarak ilgili kişiden minimum düzeyde bilgi talep etmesi, bunun dışındaki amaç için gerekli olmayan veri işlemeden kaçınması gerektiği, kişisel verilerin işlenmesi ilgili kişinin iznine bağlı olarak gerçekleştirilse ve belirli bir amaca bağlı olsa bile açık rızanın aşırı miktarda veri toplanmasını meşrulaştırmayacağı, buna göre kişisel verilerin yalnızca belirli amaçlar için ve gerektiği kadar toplanması ve amacın gerektirdiği yerlerde kullanılması gerekmektedir.

Somut olayda; davalı idare tarafından, giriş ve çıkışlarda manyetik kart okutulduğunun belirtildiği, giriş sırasında manyetik giriş kartlarının toplu şekilde okutulması gibi durumlarla karşılaşıldığı ileri sürülmekle birlikte bu hususa dair somut bilgi belge sunulmadığı, mesai kontrolü için fotoğraflama yapılması gibi çoğunlukla üstün güvenlik önlemi alınmasına ihtiyaç duyulan alanlarda kullanılan yöntem yerine alternatif yollara başvurulabileceği, dolayısıyla veri sorumluları bünyesinde mesai kontrolü amaçlı giriş ve çıkışlar için fotoğraf çekmesinin Kanunun “Genel İlkeler” başlıklı 4 üncü maddesi kapsamında ele alınması gerektiği, bu çerçevede; yalnızca mesai kontrolü amacıyla gerçekleştirilen uygulama ile davalı idarece amaçlanan kamu yararı arasında orantılılık bulunmadığından mezkur maddenin (ç) bendindeki ölçülülük ilkesine aykırı olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

T.C.
ESKİŞEHİR
1. İDARE MAHKEMESİ
ESAS NO : 2020/594
KARAR NO : 2021/324

Öte yandan; 6698 sayılı Kanun 28. maddesi uyarınca kamu kurum ve kuruluşları Kanunun birtakım yükümlülüklerinden muaf tutulmuş ise de; bu muafiyet kişisel verilerin silinmesi, yok edilmesi veya anonim hâle getirilmesi yükümlülüğünü kapsamadığı, davalı idarenin kişisel verilerin silinmesi, yok edilmesi veya anonim hâle getirilmesi suretiyle imhasıyla mükellef olduğu, dosya kapsamıyla mevcut Eskişehir Şehir Hastanesi Başhekimliğinin 23/10/2020 tarih ve 166 sayılı yazısında "*PDKS sistemine ait veriler Database (Veri tabanı)'de tutulmakta olup imhası yapılmamaktadır.*" ifadesinin yer aldığı, Mahkememizin 30/03/2021 tarihi ara kararı ile idareden imha işlemi yapıp yapılmadığı hususunda izahat verilmesinin istenildiği, aksi takdirde dosyadaki bilgi ve belgelere göre karar verileceği ihtar edilmesine karşın ara kararı gereğinin yerine getirilmediği, dosya kapsamıyla mevcut belgelerden; belli periyotlarla temizlenen dosyanın yedek dosya olduğu, davaya konu uygulamaya ait verilerin ise imha edilmeksizin veri tabanında saklandığı anlaşılmakla; dava konusu işlemde bu yönüyle de hukuka uyarlık bulunmadığı anlaşılmaktadır.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu işlemin **iptaline**, aşağıda dökümü yapılan 510,30-TL yargılama gideri ile karar tarihinde yürürlükte olan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca duruşmalı işler için belirlenen 3.110,00-TL vekalet ücretinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, posta avansından artan miktarın istemi halinde derhal, aksi takdirde kararın kesinleşmesine müteakip resen davacıya iadesine, kararın tebliğini izleyen günden itibaren **30 gün** içerisinde **Ankara Bölge İdare Mahkemesinde istinaf** yolu açık olmak üzere, 15/04/2021 tarihinde oyçokluğuyla karar verildi.

Başkan
RAFET TÜRKSOY
101847
X

Üye
AKIN ALTINBAŞ
191751

Üye
SAFA BAŞAR
182191

YARGILAMA GİDERLERİ :

Başvurma Harcı	: 54,40 TL
Karar Harcı	: 54,40 TL
Vekalet Harcı	: 16,30 TL
YD Harcı	: 89,60 TL
YD İtiraz Harcı	: 148,60 TL
Posta Gideri	: 147,00 TL
TOPLAM	: 510,30 TL

AZLIK OYU (X): Dava dosyasının incelenmesinden; Eskişehir Şehir Hastanesi çalışanlarının mesai takibinin yapılabilmesi amacıyla giriş ve çıkışlarda fotoğraflarının çekildiği, davacı oda tarafından, 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununa göre biyometrik verilerin işlenmeyeceği ve açık rıza bulunmaksızın işlenmesinin yasak olduğu iddiasına binaen söz konusu uygulamaya son verilmesi talebiyle başvuruda bulunulduğu, mezkur istem üzerine yapılan değerlendirme neticesinde personelin giriş ve çıkış saatinde tanıtım kartını okuttuğu zaman o anın fotoğrafını çekilmekte olduğu, yüz algılamaya dayalı çekilen fotoğrafın biyometrik ve/veya kimlik tanıma işlemi olmadığı yönünde 20/08/2020 tarih ve 3598 sayılı Eskişehir Şehir Hastanesi Başhekimliği işleminin tesis edildiği, mezkur işlemin iptali istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

T.C.
ESKİŞEHİR
1. İDARE MAHKEMESİ
ESAS NO : 2020/594
KARAR NO : 2021/324

Teknolojik gelişmeler karşısında özel ve tüzel kişiler, bu teknolojiden yararlanmak suretiyle bir yandan hizmet kalitesini ve verimliliği artırmayı, diğer yandan zaman, emek, işgücü ve sermaye israfının önüne geçmeyi amaçlamaktadırlar. Ancak bunu yaparken kişisel verilerin korunmasına da azami özen göstermek zorundadırlar.

Bilgi toplumuna geçilen günümüzde, bilgi ve iletişim sektörlerinin önemi giderek artmıştır. Bilgisayar destekli uygulamalar ve yeni iletişim ve kontrol sistemleri ile mal ve hizmetlerin üretilmesi, verimliliği, kontrolü, güvenliği, bilgiye erişim ve bilginin toplumsal tabana yayılması şeffaflaşmış ve kolaylaşmıştır.

Saydam ve etkin devlet yapısının oluşturulmasında, yolsuzluklardan arınmış toplum amacına ulaşılmasında, kurumların huzur ve sükun ve düzeni ile kamu mallarının korunması ve tecavüzlere hukuk çerçevesinde mani olunabilmesinde bilgi, iletişim ve güvenlik teknolojilerinin önemi büyüktür. İdarelerin gözetim, denetim ve kontrol hizmetlerinin yürütülmesi için teknolojinin getirdiği yeniliklerden faydalanarak desteklenmesi ve bu araçlar kullanılarak faaliyetlerini yerine getirmesi, bu faaliyetler çerçevesinde güvenlik kameralarının kullanılması da zorunluluktur.

Bu bağlamda, kamu hizmeti sunan kurumlarda, sunulan bu kamu hizmetinden yararlanma hakkına sahip olan insanların bu haklarının korunması ve zamanında bu hizmetlerden yararlanması adına, bu hizmeti sunacak olan personelin de zamanında hizmet sunum alanında bulunmaları gerektiği, diğer bir deyişle belirlenmiş olan mesai saatlerine uymak zorunluluklarının bulunduğu, aksi durumun mevcut yasal düzenlemeler uyarınca disiplin cezasını gerektiren bir durum olduğu dikkate alındığında, bu konuda dirlik ve düzenin sağlanması ve korunması bakımından denetim ve kontrol yetkisine sahip idarece mesai takibi yapılmasında hukuka aykırı bir durum yoktur. Ancak bu takibin, gerek uluslararası sözleşmeler gerekse Anayasa ile güvence altına alınan özel hayatın ve kişisel verilerin korunması ilkesini ihlal etmeyecek şekilde yapılması gerekir.

Bakılan davada, Eskişehir Şehir Hastanesinde çok sayıda personel olduğu, çipli kart ile mesai takibi yapılmasının bir personelin birimindeki tüm çalışanların kartının okutmak suretiyle mesai takip sisteminin etkisiz hale getirilmesi gibi sorunlarla karşılaşıldığı ve kurum amirinin mesai takibini sağlıklı yapmasını engellediği, bu nedenlerle kart okutma esnasında fotoğraflama sistemine geçildiği, üçüncü şahıslarca bu bilginin görülemediği, biyometrik veri mahiyetinde verilerin alınmadığı, yapılan uygulamanın meşru ve amaca uygun olduğu, amaca göre aşırı olmadığı, sadece mesai giriş ve çıkışıyla sınırlı olduğu, bütün mesai boyunca takibe yönelik olmadığı dikkate alındığında sağlıklı bir mesai takibi yapılabilmesi amacıyla Eskişehir Şehir Hastanesinde mesai giriş ve çıkışlarında fotoğraflama uygulamasının kaldırılması yönünde davacı oda tarafından yapılan başvurunun reddine ilişkin dava konusu işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı kanaati ile aksi yöndeki çoğunluk kararına katılmıyorum.

Nitekim; benzer bir uyuşmazlık hakkında Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunun 19/06/2019 tarih ve E:2018/2994, K:2019/3094 sayılı kararı da bu yöndedir.

Başkan
RAFET TÜRKSOY
101847